N°. 141. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 16 JUNIJ.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 5den dezer, n°. 79, goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Waarder en Lange Ruige Weide, onder de classis van Gouda, op *P. A. van Toorenenbergen*, predikant te Elspeet.

Bij Koninklijk besluit van den 11den Junij 1852, n°. 79, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen:

te Zuilen c. a., de heer *J. T. van de Kasteele*, thans ontvanger te Beusichem;

te Beusichem, de heer *P. R. van Visvliet*, thans surnumerair der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Middelburg.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien, in ervaring gekomen zijnde dat men steeds voortgaat met den verboden invoer van Belgische koperen muntstukken, zoo als weder onlangs is gebleken uit eene bekeuring door de ambtenaren der in- en uitgaande regten aan de Belgische grenzen gedaan, waarschuwt, bij deze, een ieder, zich te onthouden van den verboden invoer van Belgische koperen muntstukken, als zijnde het den ambtenaren met ernst aanbevolen, gestrengelijk daartegen te waken.

's Gravenhage, den 31sten Mei 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

De Minister van Kolonien,

In ervaring gekomen zijnde dat meermalen katoenen goederen, bestemd voor den invoer in Nederlandsch Indie, bij de certificaten van Nederlandschen oorsprong, enkel vermeld worden als *ruwe* katoenen of calicots, terwijl later, bij den aanvoer in Indie, blijkt, dat, in stede daarvan, *gebleekte* katoenen (madapollams) zijn aangebragt,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingeval katoenen goederen, bestemd voor den invoer in Nederlandsch Indie en bij de certificaten van Nederlandschen oorsprong, aanvankelijk als *ruwe* of calicots bekend gesteld, later zijn *gebleekt* geworden en in dien staat (dus als madapollams) worden verzonden, van die nadere bewerking (bleeking) behoort te worden melding gemaakt door eene verklaring van de afzenders der goederen, te stellen op de certificaten van oorsprong vóór de laatste aanbieding dier stukken ter bekoming van het visum des Departements van Kolonien; zullende men zich blootstellen aan eene afwijzing der certificaten van oorsprong in Indie, bijaldien *gebleekte* katoenen (madapollams) worden aangebragt met stukken, welke alleen melding maken van *ruwe* katoenen of calicots.

's Gravenhage, den 5den Junij 1852.

De Minister voornoemd,
CHS. F. PAHUD.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 15*den Junij* 1852.

Wij hebben de Javasche couranten tot den 24sten April jl. ontvangen en ontleenen daaraan het volgende.

Bij resolutie van den 25sten Maart jl. had de Gouverneur-Generaal, willende doen ophouden de dagelijksche bemoeijing van den Gouverneur-Generaal met zoodanige zaken, als vatbaar zijn om in den regel buiten die bemoeijenis te worden afgedaan, bepaald, dat voortaan aan den directeur der producten en civiele magazijnen zal zijn overgelaten:

a. de benoeming:

van de onder zijn departement behoorende opzieners van den waterstaat en 's lands gebouwen;

van de opzieners van de houtstapelplaatsen, en

van de letterzetters bij 's lands-drukkerij te Batavia,

genietende eene bezoldiging van minder dan f 150 's maands;

b. het aanwijzen der standplaatsen van die opzieners;

met dien verstande, dat van deze benoemingen en overplaatsingen maandelijks eene opgave aan den Gouverneur-Generaal zal worden ingediend, ten einde, na verworvene goedkeuring, in het officiele gedeelte van de *Javasche Courant* te worden opgenomen.

Bij resolutie van den Gouverneur-Generaal van 30 Maart jl. is goedgevonden, met wijziging der ter zake bestaande verordeningen, te bepalen als volgt:

Art. 1. Te beginnen met den 1sten April 1852, worden bij de directie der Javasche Bank te Batavia, tegen betaling in recepissen, verkrijgbaar gesteld wissels, getrokken door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie op den Minister van Kolonien.

Art. 2. De wissels worden afgegeven:

tot zoodanige sommen, als door de nemers zal worden verlangd, mits niet minder dan een duizend gulden, tegen den koers van den dag, doch in geen geval beneden 95 ten honderd,

op den tweeden dag, volgende op dien, waarop de overeenkomst is gesloten en tegen dadelijke betaling;

zij zijn betaalbaar tien maanden na de dagteekening.

Art. 3. Op plaatsen buiten Batavia, kan voortdurend de betaling voor de wissels geschieden bij 's Lands kassen, tegen afgifte van stortingsbewijzen in duplo, welke bij de directie der Javasche Bank als geld worden aangenomen.

Art. 4. Door den directeur-generaal van finantien wordt op den eersten van elke maand, aan de directie der Javasche Bank opgegeven het bedrag, tot hetwelk het Indische Bestuur, gedurende die maand, wissels zal afgeven.

Bij resolutie van den 5den April jl. had de Gouverneur-Generaal, — gelet op het besluit van 27 December 1846, n°. 7, bij art. 2 van hetwelk is bepaald: dat het verbod, bij besluit van 14 November 1837, n°. 1, uitgevaardigd tegen den aanbreng van zoogenaamde Chinesche nieuwelingen op Java, insgelijks, tot wederopzeggens toe, niet zal worden toegepast op de hoofdplaats Batavia, voor zooveel betreft ambachtslieden, die terstond bij hunne aankomst onder eenen bekenden geschikten baas, ten genoegen van den resident, in dienst kunnen treden, — goedgevonden, te rekenen van 1 Julij 1852, buiten werking te stellen het besluit van 27 December 1846, n°. 7.

Bij resolutie van den 9den April jl. heeft de Gouverneur-Generaal goedgevonden:

Eerstelijk: Ten aanzien van de werving van inlandsche soldaten voor het Indische leger het volgende vast te stellen;

1°. Geene andere personen worden tot een engagement toegelaten dan vrijwilligen, die wegens goed gedrag bekend staan en de vereischte ligchamelijke eigenschappen bezitten.

2°. Kunstgrepen, welke ook, om den inlander tot een engagement te brengen, zijn verboden.

3°. De voorwaarden, onder welke een engagement wordt aangegaan, worden behoorlijk aan de bevolking bekend gemaakt.

4°. Op plaatsen waar garnizoen ligt, geschiedt de werving door middel van geschikte inlandsche onderofficieren, wien schriftelijke vergunningen worden verleend om zich buiten den militairen rayon te begeven.

5°. Elders zijn de hoofden der gewestelijke besturen met het toezigt over de werving belast. Zij bezigen voor het werven de kommandanten der djaijang-secars, de instructeurs de pradjoerits, dan wel andere personen.

Het geneeskundige onderzoek, waarvan de aanneming afhangt, wordt in de thans bedoelde gewesten bewerkstelligd door dengene, wien de burgerlijke geneeskundige dienst is opgedragen. Hij volgt hierin de militaire voorschriften.

De door hem goedgekeurden worden dadelijk aangenomen en vervolgens naar het naaste garnizoen gebragt.

Derwaarts worden mede gebragt de rekruten die, in het gewest waar zij zich aanmelden, niet geneeskundig onderzocht kunnen worden.

6°. De betaling van het handgeld heeft plaats terstond na de aanneming, en zulks, in de gewesten bij 5°. bedoeld, door eenen ambtenaar, namens het hoofd van het gewestelijk bestuur;

7°. jaarlijks zendt het militair departement aan den Gouverneur-Generaal een uitvoerig en beredeneerd verslag over deze werving.

Ten tweede: Naar aanleiding van 3°. in artikel 1 hierboven, te bepalen: dat in het laag Javaansch, Maleisch, Madureesch en Soendasch, vertaald zal worden het aan dit besluit gehechte *Kort Overzigt* van eenige personele verordeningen omtrent het inlandsche gedeelte der legers, en dat aan het militaire departement en de hoofden der gewestelijke besturen het vereischte getal exemplaren van de vertalingen gezonden zullen worden, ten einde die, zooveel mogelijk, te verspreiden.

Kort overzigt van eenige personele verordeningen omtrent het inlandsche gedeelte des Indischen legers.

Om in militaire dienst te kunnen treden, moet de inlander zijn: vrij mensch, tusschen 18 en 30 jaren oud, bekend wegens goed gedrag en door eenen gouvernements-geneesheer geschikt bevonden.

Zijne eerste verbindtenis moet zijn voor 6 jaren.

Dadelijk na het aangaan van die verbindtenis, ontvangt hij f 20 — en begint zijne soldij.

De soldij bedraagt bij de infanterie, daags, voor

eenen soldaat	25	duiten,
» korporaal	35	»
» sergeant	45	»

Bij de artillerie en sapeurs meer.

Behalve soldij, bekomt de inlandsche militair dagelijks 1 1/3 pond rijst met eenig zout, peper, azijn, olie en brandhout.

Hij wordt geheel op 's Lands kosten gehuisvest in kazernen, waar zijne vrouw en kinderen toegang hebben.

Tot kleeding worden hem jaarlijks verstrekt twee mouwvesten, een stel knoopen, eene blaauwe en eene witte pantalon, eene halsdas, een haarkam, eene kwartiermuts, een halsdas-gesp.

Ziek zijnde, geniet hij, en ook zijn gezin kosteloos geneeskundige

behandeling, hetzij in het kwartier, hetzij in het hospitaal. Eerst na volkomen herstelling hervat hij zijne gewone dienst.

Deze dienst bepaalt zich bij het leeren hanteren van de wapenen, welke het Gouvernement hem te dragen geeft, en bij zoodanige verdere verrigtingen, als strekken moeten om hem voor den krijgsmansstand meer en meer te bekwamen, orde en zindelijkheid te handhaven, enz. Overigens wordt van hem gevorderd eene strikte gehoorzaamheid jegens zijne meerderen en een voortdurend behoorlijk gedrag.

De inlandsche militair, die aan zijne verpligtingen voldoet, bekomt van tijd tot tijd, des verkiezende, een verlof voor eene maand of korter, met behoud van inkomsten; wordende hem de soldij alsdan over den verlofstijd vooruitbetaald.

Bij het uittrekken ten oorlog, geniet hij buitengewone verstrekkingen en betalingen, en wordt het hem door het Gouvernement gemakkelijk gemaakt om voor achtergelaten vrouw en kinderen te zorgen.

Die zich in den oorlog door bijzondere dapperheid onderscheidt, bekomt eene decoratie, genaamd de medaille voor moed en trouw, welke van brons of van zilver is, en op de borst gedragen wordt. Aan de bronzen medaille is verbonden het genot eener toelage, ten bedrage van *een derde* der soldij; aan de zilveren hetzelfde, ten bedrage van *de helft* der soldij.

Die door het verrigten van bevolen dienst, hetzij in of buiten oorlog, zoodanig gewond of verminkt wordt, dat hij geen militair blijven kan, bekomt levenslang een pensioen, bedragende voor:

eenen soldaat.	f	54	's jaars,
» korporaal		72	»
» sergeant		90	»

Heeft hij op de bedoelde wijze een of meer ledematen, dan wel het gezigt, verloren, bedraagt het pensioen meer. De *blind* gewordene bij voorb., die overigens werken kan, ontvangt:

soldaat zijnde	f	81
korporaal »		108
sergeant »		135

Die door het verrigten van bevolen dienst niet gewond of verminkt is, maar andere gebreken beloopen heeft, welke hem voor zijnen stand ongeschikt maken, bekomt mede levenslang een pensioen, naar gelang van zijnen diensttijd, en wel voor ieder jaar dienst $1/25$ van de sommen van f 54, f 72 en f 90, hierboven vermeld.

Die niet door het verrigten van bevolen dienst, maar door andere oorzaken, ongeschikt voor den militairen stand wordt, ontvangt bij ontslag eenen onderstand voor ééns, ten bedrage van een gedeelte van het aan zijnen rang verbonden pensioen.

Zoo ver de voorwaarden der eerste verbindtenis,

Na den afloop van die verbindtenis, heeft de inlandsche militair regt op zijn ontslag, en op terugzending naar zijne negorij, voor 's lands rekening.

In dienst willende blijven, gaat hij telkens eene nieuwe verbindtenis aan, voor 2, 4 of 6 jaren, dan wel langer.

Alsdan geniet hij, *des verkiezende*, terstond na de teekening van het verbond, f 2, f 4 of f 6.

De soldij van den gereëngageerden inlandschen militair bedraagt $2^1/_2$ duit daags meer dan bij eerste verbindtenis.

Overigens blijven de voorwaarden bij latere verbindtenissen dezelfde als bij de eerste.

Na 12 jaren goed te hebben gediend, bekomt de inlandsche militair eene bronzen medaille, welke hij op de borst draagt, en tevens eene geldelijke belooning, naar omstandigheden, bedragende f 12 of minder.

Na 15 jaren dienst ontslagen wordende, behoudt hij, zoo hij de medaille voor moed en trouw verworven heeft, levenslang de daaraan verbonden toelage, hierboven beschreven.

Na 24 jaren goede dienst, bekomt hij eene zilveren medaille, welke hij op de borst draagt.

Na 25 jaren goede dienst, bekomt hij voor levenslang een pensioen, ten bedrage van:

f 54	's jaars	voor	eenen	soldaat.
f 72	»	»	»	korporaal.
f 90	»	»	»	sergeant.

De gepensioneerde inlandsche militair, die de medaille voor moed en trouw bezit, blijft levenslang in het genot van de toelage, aan die decoratie verbonden.

Na ontslag uit de dienst, is de inlandsche militair, die pensioen of de medaille voor moed en trouw verworven heeft, vrijgesteld van heerendiensten.

Ingevolge resolutie van den 15den April jl. is in de *Javasche Courant* bekend gemaakt het Koninklijk besluit van 5 December ll. (*Staatsblad* n°. 149), houdende instelling van een eereteeken ter belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterij, met bijvoeging eener Koninklijke beschikking van 9 Januarij 1852, waarbij voormeld besluit, *mutatis mutandis* toepasselijk wordt verklaard voor de schutterijen in de kolonien en bezittingen in andere werelddeelen.

Bij resolutie van den 19den April jl. is goedgevonden, op daartoe verkregene magtiging des Konings, in te trekken de slotbepaling van art. 5 van het besluit van den commissaris-generaal van Nederlandsch Indie van 3 Januarij 1834, n°. 6 (*Staatsblad* n°. 1), luidende:

» Voor zoover de met verlof gaande (ambtenaar of officier) *ongehuwd*
» is, zullen deze tractementen (de verlofs-tractementen) eene verdere
» vermindering van 10 per cent ondergaan."

Zullende die intrekking niet worden toegepast op verloven, welke vóór de dagteekening der resolutie zijn verleend.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, van den 16den April 1852, n°. 1, is aan den vice-president van den raad van Nederlandsch Indie, mr. J. F. W. van Nes, verleend één jaar verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid.

Voorts waren door den Gouverneur-Generaal nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 31sten Maart.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot resident van Pekalongan, G. J. P. van de Poel, thans inspecteur der cultures in de derde afdeeling;

tot resident van Ternate, W. P. H. Kocken, thans ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk benoemd resident van Tapanolie;

tot secretaris der residentie Pekalongan, J. Vijzelaar, thans hoofdcommies bij de directie der middelen en domeinen;

tot administrateur van het klein-zegel te Batavia, R. M. Daendels; thans 2de commies bij den algemeenen ontvanger te Batavia;

tot lid der hoofd-commissie van onderwijs, G. J. C. van Zijll de Jong, kassier bij het vendu-departement te Batavia, vroeger secretaris dier commissie;

tot commies op het residentie-bureau te Bezoekie, F. A. C. Halewijn, thans ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk controleur der 3de klasse op Sumatra's Westkust;

tot 1sten onderwijzer bij de gouvernements- 1ste lagere school te Soerabaija, J. van der Tang, thans 1ste onderwijzer bij de gouvernements 2de lagere school te Samarang;

tot 1sten onderwijzer bij de gouvernements- 2de lagere school te Samarang, F. J. Klatt, thans onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Djokjokarta;

tot 2den onderwijzer bij de gouvernements- 1ste lagere school te Weltevreden, C. Pieck, thans 2de onderwijzer bij de gouvernements 2de lagere school aldaar;

tot 2den onderwijzer bij de gouvernements- 2de lagere school te Weltevreden, H. R. van Heekeren, thans 3de onderwijzer bij de gouvernements 1ste lagere school aldaar;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's Lands dienst, onder toekenning van pensioen, de resident van Pekalongan, J. van der Eb;

bij het militair departement:

bij het corps der genie en sapeurs, bevorderd, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant L. C. van Kerkwijk;

overgeplaatst: bij het groot militaire hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der 1ste klasse C. J. Serlé, thans te Gedong-Kebo;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Gedong-Kebo, de officier van gezondheid der 2de klasse F. C. Smitt, thans te Weltevreden;

(*Javasche Courant van den 3den April.*)

gepensionneerd, J. Kleinmann, laatstelijk 1ste gezaghebber bij de gouvernements-schoeners en kruisbooten, bij besluit van 2 October 1851 n°. 1 uit 's Lands dienst ontslagen;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's Lands dienst, onder toekenning van pensioen, de klerk bij het haven-departement te Batavia T. A. Lisanders;

benoemd: tot zoutverkoop-pakhuismeester te Ledok (Bagelen), G. D. van Domburg, thans klerk op het residentiekantoor te Bagelen;

tot zoutverkoop-pakhuismeester te Ambal (Bagelen), A. M. Hillebrandt, thans klerk op het residentiekantoor te Bagelen;

bij de Samarangsche schutterij, tot waarnemenden auditeur, de 2de luitenant mr. J. J. Del Baere, van dat corps;

goedgekeurd, dat door den resident van Palembang eervol is ontheven, de 1ste luitenant A. J. P. H. C. de Nerée van de verdere vervulling der betrekking van civiel gezaghebber te Lahat, en

is benoemd, tot civiel gezaghebber in de Lematang-Oeloe, de ambtenaar ter beschikking F. M. van Heijst;

(*Javasche courant van den 7den April.*)

bij het civiel departement:

benoemd: tot eersten stads-geneesheer te Samarang, dr. P. W. B. de Wilde, thans tweede stads-geneesheer aldaar;

tot tweeden stads-geneesheer, tevens heelmeester, te Samarang G. A. Hoogenraad, gewezen officier van gezondheid der 3de klasse, laatstelijk civiel geneesheer te Madioen;

bij de militaire administratie:

bevorderd: tot betaalmeester der 1ste klasse, de adjunct-intendant J. W. Oosterhout;

tot betaalmeester der 2de klasse, de adspirant-intendant L. V. J. E. de Sturler;

overgeplaatst, bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der 3de klasse J. Boomsma, thans te Samarang;

geplaatst, bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 3de klasse J. L. G. le Rutte, thans te Batavia aanwezig;

(*Javasche Courant van den 10den April.*)

bij het civiel departement:

ontheven, op verzoek, de ambtenaar J. C. C. H. Meinsma, van de verdere vervulling der betrekking van 3den commies ter beschikking van den resident van Soerabaija;

verleend, aan G. J. Termijn, adsistent der 2de klasse bij de kaneelcultuur in de afdeeling Krawang, een tweejarig verlof naar Europa, tot herstel van gezondheid;

benoemd: tot opperhoofd van de factorij voor den Nederlandschen handel op Japan, mr. J. H. Donker Curtius, thans raadsheer in het hooggeregtshof van Nederlandsch Indie;

tot 3den commies, ter beschikking van den resident van Soerabaija, J. Hageman JCzn., thans 1ste klerk bij het marine-etablissement te Soerabaija;

bij het militair departement:

ontslagen, op verzoek, eervol, de 1ste luitenant der infanterie L. F. Donleben, uit de betrekking van tijdelijken adjudant bij den kommandant der troepen in de Wester-afdeeling van Borneo;

goedgekeurd, dat door het militaire departement zijn overgeplaatst, bij de infanterie:

bij het 2de bataillon, de kapiteins: C. J. van den Ham, van het 5de,
C. S. van der Pool, van het 12de, en
J. P. Kirsch, van het 7de bataillon;

bij het 5de bataillon, de kapitein J. Dieterich, van het 2de bataillon;

bij het 12de bataillon, de kapitein E. C. F. Happé, van het 2de bataillon;

bij het 14de bataillon, de 1ste luitenant K. N. Heijligers, van het 8ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 2de luitenant A. W. E. von Reinsperg, van het 14de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, de 2de luitenant J. de Bode, van het 8ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de 2de luitenant A. F. de Vassy, van het 13de bataillon;

bij de garnizoens-compagnie op Riouw, de tweede luitenant C. J. R. List, van het 11de bataillon;

bij de artillerie: bij het personeel, de kapitein J. L. Lindwurm, van het materieel;

bij het materieel, de 1ste luitenant J. M. D. Sikkens, van het personeel;

(*Javasche Courant van 14 April.*)

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's Lands dienst, N. Coblijn, laatstelijk 1ste commies der 1ste klasse op het residentiekantoor te Boe-

rabaija, aan wien bij besluit van 27 Januarij 1838, n°. 7, een onbepaald verlof uit 's Lands dienst is verleend;

eervol, uit 's Lands dienst, met vrijlating om zijn regt op pensioen te doen gelden, de 1ste commies bij de afdeeling boekhouding der generale directie van finantien M. Veit;

eervol, uit 's Lands dienst, de ambtenaar J. van Weert, vroeger ter beschikking van den resident van Palembang, laatstelijk op wachtgeld;

benoemd, tot secretaris der wees- en boedelkamer te Soerabaija, W. J. J. Mac Gillavry, thans 1ste commies bij de weeskamer te Batavia;

bij de landelijke inkomsten en cultures, bevorderd: tot controleurs der 1ste klasse, K. F. W. Koelman en J. C. E. A. de Witte van Haemstede, thans controleurs der 2de klasse;

tot controleurs der 2de klasse, J. A. L. Steijn Parvé, J. J. W. Boers, C. Hoogeveen, J. H. van der Crab en W. A. Jellinghaus, thans controleurs der 3de klasse;

benoemd: tot controleurs der 3de klasse, J. G. C. A. de Vogel en H. C. Humme, ambtenaren der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie; J. F. W. Loth en C. R. A. Hansen, thans surnumeraire ambtenaren;

magtiging verleend: om aan H. Hijmans, med. doctor, uit te reiken eene acte van toelating als particulier practiserend geneesheer in de residentie Japara;

verleend: aan den kapitein der artillerie J. C. Labaar, een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid;

(*Javasche Courant van den 17den April.*)

benoemd: tot adsistent-resident te Tebing-Tingie (Palembangsche bovenlanden), J. F. R. S. van den Bossche, thans controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur;

tot ambtenaar, belast met het civiel gezag in de Kommering en Ogan Oeloe, in de Palembangsche bovenlanden, J. Walland, aan wien thans zijn opgedragen de functien van surnumerair bij het binnenlandsch bestuur aldaar;

tot zoutverkoop-pakhuismeester te Pontianak, in de Wester-afdeeling van Borneo, C. J. Visser, thans op wachtgeld, laatstelijk onder-commies der 2de klasse bij de recherche te Batavia;

(*Javasche Courant van den 21sten April.*)

benoemd: tot secretaris, tevens notaris en vendumeester, te Palembang, F. G. H. Schiltz, thans 1ste commies ter algemeene rekenkamer;

tot zoutverkoop-pakhuismeester te Palembang, A. G. J. Wiegerman, thans havenmeester te Riouw;

tot pakhuismeester te Amboina, D. S. Hoedt, ontvanger der inkomende en uitgaande regten, haven- en equipagiemeester, aldaar;

tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten, haven- en equipagiemeester te Amboina, D. J. Paulusz, thans 1ste commies bij het beheer der kas en der pakhuizen;

tot commies, belast met de administratie van 's lands kas te Timor, F. M. G. van Cattenburch, thans commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten aldaar;

tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Timor, D. Tielman, thans commies der 3de klasse op het residentiekantoor aldaar;

tot postcommies te Willem I (Samarang), J. van der Waijen, klerk bij den magazijnmeester, tevens belast met de brievenpost, aldaar;

ontslagen: eervol, uit 's Lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de griffier bij den raad van justitie te Soerabaija C. J. van Koetsveld du Crocq;

uit 's Lands dienst, de ambtenaar op wachtgeld, L. C. J. A. de Vogel, laatstelijk 1ste commies, notaris en vendumeester te Benkoelen;

verleend, aan W. F. van Raemdonck, letterzetter der 1ste klasse bij 's Lands drukkerij, een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid;

(*Javasche Courant van den 24sten April.*)

benoemd, bij den raad van justitie te Batavia, tot 2den substituut-griffier, mr. F. P. J. Fleur, thans ter griffie van dien raad werkzaam;

bij den raad van justitie te Samarang, tot substituut-griffier, mr. J. H. W. Diemont, ambtenaar der 1ste klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie, onlangs uit Nederland aangekomen;

bij den omgaanden regter in de 3de afdeeling, tot griffier, mr. C. J. van Beresteijn, thans substituut-griffier bij den raad van justitie te Samarang;

bij den raad van justitie te Amboina, tot officier van justitie, mr. L. G. Bouricius, thans griffier bij den omgaanden regter in de 3de afdeeling;

bij den raad van justitie te Macassar, tot officier van justitie, mr. H. C. A. Thieme, advocaat en procureur te Batavia;

bij de directie der middelen en domeinen: tot 1sten commies, D. H. F. van Teijlingen, thans 2de commies aldaar;

tot 2de commiesen, R. P. F. Hagenaar en W. Humme jr., thans 3de commiesen aldaar;

bij de directie der cultures: tot 1sten commies, D. W. Schiff, thans 2de commies aldaar:

tot 2den commies, D. J. K. Pietermaat, thans 3de commies aldaar;

tot 1sten commies op het residentiekantoor, tevens griffier bij den landraad, te Samarang, P. van der Crab, thans 2de commies ter algemeene secretarie;

verleend: aan den luitenant ter zee der 1ste klasse P. A. J. Bloys van Treslong Prins, administrateur van het buiten-tjuniaveer te Batavia, een jaar verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid;

De genoemde couranten behelzen nog de volgende berigten:

BATAVIA, 30 *Maart.*

» Het Deensche barkschip *Thorwaldsen*, gezagvoerder Larsen, is op deszelfs reis van Batavia naar Samarang, op den 25sten Februarij 1852, op eene der klippen van de Boompjes-eilanden gestrand. De gezaghebber geene mogelijkheid ziende om het schip, hetwelk door een groot lek reeds nagenoeg vol water geloopen was, te redden, besloot hetzelve den volgenden dag met de equipagie te verlaten, ten einde te trachten den wal van Java te bereiken. Na gedurende twee maal 24 uren tegen wind en stroom te hebben geworsteld, is de equipagie door het Nederlandsche schip *Joan*, gezagvoerder van Assendelft de Coningh, opgenomen, en op den 6den dezer ter reede Batavia aangekomen."

— » Ten gevolge van den hoogen waterstand van de Solo-rivier, hebben in het begin van de maand Maart weder eenige dijkbreuken in de afdeeling Grisseh plaats gehad."

BATAVIA, 2 *April.*

» In 1848 werd in Nederland een Instituut van Ingenieurs opgerigt, onder de leiding der uitstekende mannen die zich aan het hoofd hadden gesteld; door de krachtige zamenwerking van zoo velen, die, het hooge belang er van inziende, zich gretig hadden aangesloten, mogt het weldra duurzaam tot stand komen, en Z. M. verleende het den titel van » Koninklijk".

Eenige leden van dit instituut, naar Indie verplaatst zijnde, beseften aldra hoe nuttig het zoude zijn den werkkring des instituuts ook over deze gewesten uit te breiden. Zij begrepen hiertoe het best te zullen geraken, door diegenen, welke door den aard hunner betrekking of werkzaamheden hiervoor in aanmerking konden komen, uit te noodigen om zich door hen tot leden te doen voorstellen, ten einde daarna aan het instituut magtiging te kunnen verzoeken, om met de nieuw aangenomen leden eene afdeeling op te rigten, welke dan, eens behoorlijk geconstitueerd, de kern zou kunnen uitmaken voor steeds verdere uitbreiding, en eenen band vormen voor de verspreide leden in Indie zelf, en eene geregelde en voortdurende gemeenschap onderhouden met het instituut in Nederland.

Te Soerabaija mogt het hunnen ijver weldra gelukken, hun denkbeeld althans een begin van uitvoering te geven. In het laatst van 1850 zagen zij zich in staat gesteld om meer dan twintig personen aan het instituut in Nederland tot leden voor te stellen, en daarmede tevens te doen gepaard gaan het verzoek om magtiging tot de oprigting eener afdeeling te Soerabaija.

Deze magtiging werd verleend, en in April 1851 werd eene voorloopige vergadering gehouden, ten einde te beraadslagen over de maatregelen, tot het definitief constitueren der afdeeling, het opmaken van een reglement, het kiezen van een bestuur, enz.

Nadat deze voorafgaande werkzaamheden waren afgeloopen, werd, onder overlegging der noodige bescheiden, aan het hooge bestuur dezer gewesten kennis gegeven van deze oprigting, met eerbiedig verzoek om goedkeuring en bescherming, en om de gunst te mogen erlangen van voor de correspondentie onderling en met het moederland eenige voorregten en vrijdom te genieten.

Het hierop verkregen antwoord was allezins gunstig; der afdeeling werd de bescherming van het Gouvernement toegezegd en tevens dadelijk daarvan de blijken gegeven, door de bepalingen waarbij den leden » voor de correspondentie onderling, met deze of eenige andere wettiglijk op te rigten afdeeling en met de gedelegeerden, als ook voor de overzending van hier naar Holland, en omgekeerd, van gedrukte stukken en modellen" groote vrijdom werd toegekend.

Thans is dus de eerste stap gedaan, en bestaat een vereenigingspunt voor de vele individuele pogingen tot bevordering der ingenieurs wetenschap, waartoe deze gewesten zoo rijke stof, zoo ruimen werkkring opleveren, doch die door gemis aan eenheid en zamenwerking, vaak in waarde verminderen of zich verliezen. Er kan een band worden gevormd, die de thans verspreide krachten nuttiger zal doen aanwenden, en er kan eene geregelde en voortdurende gemeenschap plaats hebben met het instituut zelf, waardoor ook hier door allen de vruchten kunnen geplukt worden van de kunde en den ijver, die het instituut in Nederland reeds zoo veel nut hebben doen stichten.

Algemeene belangstelling en krachtige zamenwerking kunnen, geholpen door de bescherming van het Gouvernement, dus thans het ingeslagen pad verder met vrucht doen vervolgen, en zullen, moge al de aanvankelijke uitslag gering zijn, door geduld en volharding steeds toenemende diensten kunnen bewijzen aan eene wetenschap, die zoo zeer ingrijpt in al de belangen eener beschaafde maatschappij."

— » Zr. Ms. stoomschip *Borneo*, op den 26sten Maart alhier ter reede aangekomen, heeft van Sumanap het berigt medegebragt, dat het Nederlandsche koopvaardijschip *Catharina*, hetwelk, volgens een voorgaand nummer, te Karang-Kembang, tusschen de eilanden Sapoedie en Poetra was aan den grond geraakt, met hoog water is vlot gekomen, en dat de ter adsistentie gezondene praauwen hetzelve onder zeil hadden gezien, koers stellende om de zuid. [Dit schip is op 22 Maart te Soerabaija binnengeloopen.]

De *Borneo* heeft op deszelfs reis herwaarts ook de eilanden Kangean en Bawean aangedaan, en een onderzoek ingesteld naar het aanwezen van zeeroovers in die streken, doch geene verdachte vaartuigen aangetroffen; terwijl, volgens bekomene mededeelingen, zich in de laatste tijden aldaar geene rooverspraauwen vertoond hebben.

Een onderzoek op Kangean en de omliggende eilanden, naar de geredde goederen van het Engelsche schip *Mary and Ann*, heeft niet geleid tot eenige ontdekking van ontvreemding of achterhouding derzelve.

De vorst van Sumanap verzekerde trouwens, dat hij bij het vertrek van den gezagvoerder van dat vaartuig naar Soerabaija, was tegenwoordig geweest, en deze alstoen verklaard had dat alles in orde was."

BATAVIA, 6 *April.*

» Zr. Ms. stoomschepen *Phoenix* en *Suriname* hebben eenen kruistogt ter opsporing van zeeroovers bewerkstelligd op de Zuid- en Westkust van Borneo.

Het deswege ontvangen rapport van het marine-departement meldt het navolgende:

De *Phoenix* en *Suriname* verlieten op den 26sten Februarij de reede van Batavia, koers stellende om de NNO., onderzochten in de eerste plaats Shoe-eiland en de zuidkust van Billiton, doch ontdekten aldaar geen spoor van roovers, hoewel de bevolking verzekerde, dat zij op hunne togten meestal langs die kust kwamen.

Vervolgens werden al kruisende onderzocht het Lepar-eiland, Poelo-Liat of Midden-eiland, de Soerootoe- en Karimatta-eilanden, en stak men alstoen bezuiden de Vogelnest-eilanden naar Succadana over.

De togt werd langs de westkust voortgezet; doch zonder eenige ontmoetingen met zeeroovers gehad te hebben, verlieten op den 2den Maart de beide stoomschepen die kust, koers stellende: de *Suriname* over Banjermasin naar Soerabaija, en de *Phoenix* naar Batavia.

De *Phoenix* ontmoette op deze reis twee praauwen, varende onder Lingasche vlag. Daar dezelve, zoo ten aanzien van hunne bewapening als het niet in orde zijn der passen en manifesten, verdacht voorkwamen, heeft de kommandant van genoemd stoomschip vermeend, dezelve tot een nader onderzoek naar Java te moeten opbrengen.

Vreezende met den voorraad steenkolen Batavia niet te kunnen bereiken, is de *Phoenix*, met de beide praauwen op sleeptouw, naar Samarang gestevend, alwaar de opvarenden in verhoor zullen worden genomen."

BATAVIA, 16 *April.*

» De tijdingen van Palembang, ontvangen na die, welke in de courant van 27 Maart werden medegedeeld, zijn gunstig.

Ter hoofdplaats en in de omstreken was alles rustig.

De luitenant-kolonel de Brauw schrijft als volgt:

1°. van Ngoelak aan de Moesie, onder dagteekening van 25 Maart 1852:

» Ik heb de eer ter kennis van Uwe Excellentie te brengen, dat ik » den 15den dezer, met 4 compagnien van het 5de bataillon, voorzien » van de noodige behoeften, van Palembang ben vertrokken op 160 » praauwen, van 1600 koelies voorzien.

» De reis gaat, zoowel door de groote menigte praauwen, als door » het hooge water, langzaam, zoodat ik gisteren eerst alhier ben aan- » gekomen, zijnde drie dagen varens beneden Moeara Klingie. De » toestand der troepen is zeer gewenscht; doch een der medegaande » officieren van gezondheid, dr. Anhuth, is ernstig ziek geworden.

» De tijdingen van de bovenlanden van Tebing-Tingie, tot 21 Maart, » kan men gunstig noemen. De marga's, behoorende tot de Moessie » Oeloe, welke nog niets van hunne landrenten over 1851 hadden aan- » gezuiverd, hebben thans reeds een groot bedrag derzelve, hetzij te » Tebing Tingie hetzij te Palembang, afgebragt en in 's Lands kas » gestort. De marga Wolong-Doesson, alsmede de marga Sikap Bela- » boeang, behoorende tot de Ampat-Lawang, hebben mede hunne » landrenten geheel of gedeeltelijk aangezuiverd; de andere marga's echter » nog niet.

» In de Ampat-Lawang was het stil en rustig, en men scheen geene » toebereidselen te maken om zich tegen den intogt der troepen te verzetten. » Radja Tiang Alam hield zich aan de zijde van de Redjang op, pogingen » doende om dezelve in opstand te brengen, die echter niet gelukken.

» De depattie van Klobak heeft 8 menschen, die op het Benkoelsche » gebied door volk van Radja Tiang Alam waren geroofd, en die met » een zwak geleide door zijne doesson trokken, den roovers weder ont- » weldigd en ze naar Benkoelen teruggezonden.

» Al deze tijdingen kan men gunstig noemen. Zij bewijzen dat de » invloed van Radja Tiang Alam niet groot meer is; terwijl uit de be- » taling der landrenten, mijns inziens, blijkt dat men niets in den zin » heeft; anders had men zeker tijd zoeken te winnen.

» Een deserteur van Tebing-Tingie is door de bevolking van de » Ampat-Lawang teruggebragt; wat, zoo ver ik weet, nimmer is ge- » beurd.

» Intusschen vertrouw ik de zaken daarom nog niet volkomen. Het » is mogelijk, dat alleen het gerucht der komst van troepen deze » gunstige teekenen doet verschijnen; er is nog geen waarborg voor » de toekomst in gelegen.

» In de andere districten is het, voor zoo ver de ontvangene berigten » gaan, stil en rustig. De Kessam is geheel in onderwerping; in de » Temendo is het stil.

» Regtstreeksche tijdingen van den majoor, kommandant der troepen » te Benkoelen, heb ik nog niet ontvangen sinds den 18den Februarij jl.

» De handel neemt in levendigheid toe; er was door de onlusten » groot gebrek aan goede bamboes te Palembang. De goede bamboes » komt voornamelijk uit de streken, gelegen aan de rivieren de Klingie, » Blitie en boven Moessie. Toen ik onlangs naar beneden ging, heb » ik de bewoners in die streken zeer aangeraden om bamboes af te » brengen. Ik heb nu met genoegen gezien dat onderscheidene bam- » boesvlotten, tot een gezamenlijk bedrag van 10,000 bamboezen, de » rivier afkomen om te Palembang te worden verkocht, alwaar zij een » prijs van f 14 de 100 halen.

» In de marga Boelan-Tenga-Soekoe-Oeloe is de bevolking maar » gedeeltelijk terug, terwijl zij zich nog gedeeltelijk in hare koeboeans » (verblijfplaatsen in het bosch) ophoudt, en van daar rooftogten orga- » niseert, welke de bovon-Moessie onveilig kunnen houden; zij zal, zoo » ze niet goedwillig terugkomt, opgezocht en van daar verdreven » moeten worden."

2°. van Moeara-Klingie, den 30sten Maart:

» Den 28sten zijn wij zonder ongelukken hier aangekomen, en zul- » len ons vervolgens, aangezien de felle stroom en de hooge rivier het » bijeenhouden der geheele flotille niet meer veroorlooft, in drie deelen » splitsen, waarvan ieder deel een dag na het andere zal vertrekken.

» Heden morgen is het eerste gedeelte opgevaren; morgen vertrekt » het tweede en overmorgen het laatste gedeelte, met hetwelk ik mede » zal gaan.

» De tijdingen blijven gunstig. Radja Tiang Alam schijnt de bevol- » king niet meer tot verzet te zullen krijgen; de afvoer van rijst is nog » buitengewoon uit de Ampat-Lawang, zoo ook van andere waren. Dr. » Anhuth is aan de beterhand. De gezondheidstoestand der troepen » te Tebing-Tingie is vrij gunstig."

Batavia, 20 *April.*

» Volgens berigten uit Banjoewangie, was de pembukkul van Sangsiet, Si Danging genaamd, tegen zijnen vorst, den radja van Bangli, in openlijk verzet gekomen.

Latere berigten echter houden in, dat Si Danging, juist toen men bezig was met zich tegen hem uit te rusten, zich onder voorwaarde van vergiffenis heeft onderworpen, waardoor de rust in het rijk Bangli hersteld is."

Batavia, 23 *April.*

» Volgens berigt van het marine-departement, heeft Zr. Ms. in de wateren van Celebes gestationneerd stoomschip *Samarang*, vergezeld van twee kruisbooten, in de maand Maart jl. een kruistogt bewerkstelligd ter opsporing van zeeroovers in de omstreken van Saleijer en Tanna-Djampea.

De togt was een gevolg van het te Macassar ontvangen berigt, dat twee aldaar te huis behoorende praauwen met eenige rooversvaartuigen in die streken waren slaags geweest, bij welke gelegenheid de djoeragan van de eene en twee opvarenden van de andere praauw gesneuveld waren.

De *Samarang* heeft de kusten van Saleijer en Tanna-Djampea in verschillende rigtingen bekruist, de zoogenaamde Rooversbaai rondgestoomd, verschillende andere baaijen en kreken verkend en onderzocht, doch nergens eenig spoor van roovers aangetroffen, en ook geene ontmoetingen met dezelven gehad.

Na een afwezen van vijf dagen, is gemeld stoomschip op den 22sten Maart ter reede van Macassar teruggekeerd."

— » Men verneemt dat bij gouvernements-besluiten van 9 September 1851, n°. 6, en van 16 October 1851, n°. 3, de bronzen medailles voor moed en trouw zijn toegekend aan de bij de gouvernements-schoeners en kruisbooten dienende inlandsche gezagvoerders Oenos, Akoop, Norella, Willem of Tjapped, Achmad Bastari, Amat en Koentji, wegens bewezene goede diensten met de onder hun gezag staande gouvernements-kruisbooten, bij de krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Borneo, en tegen de zeeroovers in de baai op den zuidwesthoek van het eiland Kangeang, in 1851."

De stand der Agio op de drie hoofdplaatsen van Java was:

op primo Maart 1852:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen.	Zilveren munt	*b* 7 pct.	pari.	*b* 5 pct.
	Recepissen . .	*a* 5 »	$16\frac{2}{3}$ pct.	*a* $7\frac{1}{2}$ »
	Koperen munt	*a* 5 »	$16\frac{2}{3}$ »	*a* $8\frac{1}{3}$ »
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	*a* 8 »	pari.	*a* $5\frac{5}{6}$ »
	Recepissen . .	*a* $12\frac{1}{2}$ »	$15\frac{5}{6}$ pct.	*a* $20\frac{5}{6}$ »
	Koperen munt	*a* $12\frac{1}{2}$ »	$15\frac{5}{6}$ »	*a* $22\frac{1}{2}$ »
Recepissen tegen . .	Gouden munt.	*b* 6 »	$16\frac{2}{3}$ »	*b* $7\frac{1}{2}$ »
	Zilveren munt	*b* $13\frac{1}{2}$ »	$15\frac{5}{6}$ »	*b* 25 »
	Koperen munt	*b* $\frac{5}{12}$ »	pari.	*a* $\frac{5}{6}$ »
Koperen munt tegen	Gouden munt.	*b* 6 »	$16\frac{2}{3}$ pct.	*b* $11\frac{2}{3}$ »
	Zilveren munt	*b* $13\frac{1}{2}$ »	$15\frac{5}{6}$ »	*b* 25 »
	Recepissen . .	*b* $\frac{5}{12}$ »	pari.	*b* $1\frac{8}{10}$ »

a winst — *b* verlies

en op primo April 1852:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen.	Zilveren munt	*b* 7 pct.	pari.	*b* $5\frac{5}{12}$ pct.
	Recepissen . .	*a* 6 »	$16\frac{2}{3}$ pct.	*a* $7\frac{1}{2}$ »
	Koperen munt	*a* 6 »	$16\frac{2}{3}$ »	*a* $8\frac{5}{12}$ »
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	*a* 8 »	pari.	*a* $5\frac{5}{6}$ »
	Recepissen . .	*a* 13 »	$15\frac{5}{6}$ pct.	*a* $20\frac{5}{6}$ »
	Koperen munt	*a* 13 »	$15\frac{5}{6}$ »	*a* $22\frac{11}{12}$ »
Recepissen tegen. .	Gouden munt.	*b* 7 »	$16\frac{2}{3}$ »	*b* $7\frac{11}{12}$ »
	Zilveren munt	*b* 14 »	$15\frac{5}{6}$ »	*b* 25 »
	Koperen munt	*b* $\frac{5}{12}$ »	pari.	*a* $\frac{5}{6}$ »
Koperen munt tegen	Gouden munt.	*b* 7 »	$16\frac{2}{3}$ pct.	*b* $11\frac{2}{3}$ »
	Zilveren munt	*b* 14 »	$15\frac{5}{6}$ »	*b* 25 »
	Recepissen . .	*b* $\frac{5}{12}$ »	pari.	*b* $2\frac{5}{24}$ »

a winst — *b* verlies

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat. Onder anderen zijn bij de Kamer ingekomen zes wetsontwerpen tot naturalisatie van J. B. Hamm, H. Weiffenbach, J. B. Wehebring, L. Klapp, J. H. Windemuller en V. Möller, alsmede afschrift eener overeenkomst tusschen Nederland en Belgie tot regeling der beplantingen op de oevers van de Maas.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 201 en 202 der *Bijlagen* van het Bijblad II, verschillende bij de Tweede Kamer ingekomen stukken behelzende.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Gelijk vroeger gemeld is, wil het gouvernement in de bestaande wetgeving op de zamenstelling en inrigting der departements-, arrondissements- en gemeenteraden aanmerkelijke veranderingen brengen; doch eene daartoe strekkende wetsvoordragt zou in de ten einde loopende zitting van het Wetgevend Ligchaam niet meer kunnen tot stand komen; intusschen zijn die raden, ten gevolge van eedsweigering, op vele plaatsen min of meer onvoltallig, terwijl de leden die reeds hadden moeten aftreden, alleen krachtens een besluit van het hoog gezag, in afwachting eener nieuwe regeling van het binnenlandsch bestuur, voorloopig in functie zijn gebleven. Ten einde hierin te voorzien, heeft het gouvernement besloten, de departementale en gemeentelijke verkiezingen ditmaal nog naar de bestaande wetgeving te doen plaats hebben. Een daartoe strekkend wetsontwerp is in de zitting van den Staatsraad van den 12den dezer onderzocht en goedgekeurd.

De Staatsraad is thans bezig met het onderzoek der amendementen op de staatsbegrooting voor 1853, welke door de commissie van het Wetgevend Ligchaam voorgesteld zijn, en die, naar verzekerd wordt, zouden strekken om het totaal der voorgedragen staatsuitgaven met twintig millioen te verminderen. De Staatsraad schijnt tot nog toe slechts enkele van die amendementen te hebben aangenomen.

In eenen brief uit Parijs, dien een geacht Belgisch blad mededeelt, wordt verzekerd dat de voorgedragen belastingwetten onder het publiek meer bijval vinden dan onder de leden van het Wetgevend Ligchaam. Volgens dien brief zou onder de lagere en de middenklassen menigeen de nieuwe belastingen op voorwerpen van weelde, al mogten zij aan de schatkist niet veel opbrengen, uit afgunst tegen de rijke lieden toejuichen en zich deswege de nieuwe of verhoogde belastingen op papier, op erflatingen en op alcohol ligter getroosten.

— Te Parijs is op den Heiligen Sacramentsdag aan de kerkelijke ommegangen nog niet al de vrijheid hergeven die daaraan vóór 1830 gelaten werd: de processien zijn in de onmiddellijke nabijheid der kerkgebouwen, en waar geene omheinde opene ruimte in de nabijheid was, binnen de kerkgebouwen gebleven.

— Men leest in den *Constitutionnel* het volgende: » De heer Sarda Garriga, de nieuw benoemde regerings-commissaris voor Fransch Guyana, onderrigt zijnde dat in verscheiden nabij de evennachts-lijn gelegen landen goudhoudende aardlagen ontdekt zijn, is voornemens de rivieren van Guyana uit dat oogpunt te doen onderzoeken."

— Er is, gelijk men weet, onder de hooge geestelijkheid in Frankrijk een geschil ontstaan over de bruikbaarheid van de heidensche schrijvers der Grieksche en Romeinsche oudheid als hulpmiddel eener beschaafde Christelijke opvoeding. De kardinaal-aartsbisschop van Rheims heeft zich, zoo als reeds gemeld is, daartegen, de bisschop van Orleans daarvoor verklaard. Deze laatste zegt in het hiertoe betrekkelijk mandement onder anderen: » Men zij op zijne hoede: in die blinde veroordeeling van 's menschen natuurlijke gesteldheid, van de natuurlijke rede, van de natuurlijke wijsbegeerte, van de natuurlijke schoonheden in lettergewrochten, liggen meer sporen, dan men denkt, van oude en nieuwe

dwaalleeringen, die door de Kerk verworpen zijn, van den tijd der eerste gnostieke secten af tot aan de geschriften van de Lamennais. Wij wenschen voor het onderwijs in onze scholen een leerplan te mogen en moeten behouden waarin aan de oud-christelijke schrijvers eene behoorlijke plaats is gegeven, en waarbij de Christelijk-gezinde uitlegging der gewijde schrijvers tot eerste vereischte gesteld wordt; wij willen geen uitsluitend gebruik van deze laatste, hetgeen trouwens nimmer in de christelijke opvoedingsgestichten bestaan heeft, wij willen daarbij in behoorlijke mate de eerbiedige studie der heilige boeken en de verklaring van de groote Grieksche en Latijnsche schrijvers der Christenkerk gevoegd hebben, en wij verdedigen de heilige kerkvaders tegen onze nieuwerwetsche hervormers, die een groot gedeelte van derzelver geschriften voor het onderwijs ongeschikt verklaren, als zijnde, hoewel Christelijk van inhoud, nog heidensch in den vorm."

Thans wordt door de dagbladen een brief openbaar gemaakt van Mgr. Parisis, bisschop van Arras, waarin deze reeds in de maand Junij van het vorige jaar, nog bisschop van Langres zijnde, de studie der heidensche schrijvers als ongeloof kweekend afkeurde en onder anderen zeide: »Het denkbeeld eener Gallicaansche kerk heeft ook een tijdlang geheerscht en menig helder hoofd beneveld: thans is het *gallicanismus* eene gevonnisde en verloren zaak. Zoo moet het ook met het *paganismus* gaan: men moet algemeen inzien dat de invoering der heidensche rigting een misslag, hare heerschappij in de Christelijke maatschappij een groot gevaar geweest is."

In denzelfden geest heeft de bisschop van Montauban zich onlangs uitgelaten.

De dagbladpers mengt zich ook in dit geschil. De *Constitutionnel* kiest natuurlijk, gelijk het *Journal des Débats*, partij tegen *l'Univers* en tegen de andere »nieuwe beeldstormers", gelijk hij de bestrijders der heidensche schrijvers noemt. In een liberaal Belgisch blad leest men het volgende: »Onder de hooge geestelijkheid in Frankrijk zijn mannen van heldere en onbekrompen inzigten, maar ook duisterlingen, die in gemoede overtuigd zijn dat het menschdom der negentiende eeuw, verslapt en ontzenuwd zijnde, niet weder gesterkt en gehard kan worden dan door eene indompeling in de barbaarschheid. Zij vergeten dat in die door hen zoo hoog geroemde middeneeuwen de schatten der Grieksch-Romeinsche wijsheid juist in de kloostercellen bewaard zijn voor den nieuwen tijd."

DUITSCHLAND.

Uit Weenen wordt gemeld dat de Pruissische gezant ter Bondsvergadering, de heer von Bismark, den 9den aldaar aangekomen is, en den volgenden morgen eene bijeenkomst met den minister van buitenlandsche zaken, graaf v. Buol Schauenstein gehad heeft, die ook door den Pruissischen gezant von Arnim is bijgewoond. De Berlijnsche *Neue Preussische Zeitung* wil weten dat de openingen van den heer von Bismark door den Oostenrijkschen minister allezins gunstig zijn opgenomen.

— Volgens berigten uit Kiel zijn acht hoogleeraren der hoogeschool wegens hunne gedragingen gedurende den opstand der Hertogdommen, door de Deensche regering uit hunne betrekkingen ontslagen geworden. De officiele tijding daarvan was den 11den te Kiel ontvangen.

ENGELAND.

Eene talrijke en aanzienlijke deputatie van de voornaamste Engelsche en Schotsche landbouwgenootschappen en van belanghebbenden bij reederij en scheepvaart, vervoegde zich den 11den dezer bij den eersten minister lord Derby, ten einde het Britsche gouvernement aan te sporen om alle middelen te werk te werk te stellen ter verkrijging van een ruimen en goedkoopen toevoer van guano. Zij gewaagde ook van de Lobos-eilanden, twee onder de kust van Peru gelegen eilandjes op wier rijken voorraad van guano, menigeen in Engeland een begeerig oog geslagen heeft. Lord Derby verklaarde thans de zekerheid te hebben verkregen, dat die eilanden toebehoorden aan Peru, welk land derhalve in het bezit bleef van het monopolie van den vogelmest; het eenige middel om het tot verligting van zijn monopolie te brengen, was diplomatieke onderhandeling; en deze had tot nog toe niets gebaat, en zou, naar de minister vreesde, ook verder niets baten, zoolang het verbruik van Peruaansche guano, niettegenstaande den hoogen prijs, bleef toenemen. Het jaarlijksche verbruik was in den loop der drie laatste jaren van 68,000 ton tot 91,645 ton geklommen, terwijl de prijs door de Peruaansche regering iets beneden dien waarvoor in Engeland andere in kracht ongeveer gelijkstaande meststoffen te verkrijgen waren, gehouden werd en op L. st. 9 tot L. st. 9, 10 sh. was gesteld, waarvan, na aftrek van vracht en andere onkosten, L. st. 8, 7 sh. 5 d. voor de schatkist van Peru overbleef. De minister verzekerde echter aan de deputatie dat het doel harer komst aan het gouvernement zeer ter harte ging; hij gaf tevens te kennen dat de opsporing van nieuwe guano-houdende eilanden een zeer goed werk voor de Britsche kruisers zoude zijn, en dat, zoo men een zoodanig eiland van eenig ander land mogt kunnen bekomen, dit als een hefboom zoude kunnen dienen om daarmede op de regering van Peru te werken.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Landsgebouwen.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19den Junij 1852, des middags ten 12 ure, zullen onder nadere goedkeuring, in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst van Bouwmeester der Landsgebouwen, aan het locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

De vereischte Herstellingen en vernieuwingen aan het Gebouw in het Lange Voorhout te 's Gravenhage, in gebruik bij 's Rijks Magazijn van Geneesmiddelen en bij de afdeeling Artillerie van het Departement van Oorlog.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 14 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing worden gelegd.

Den 14den en 15den Junij zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst van Bouwmeester der Landsgebouwen, den Adsistent-Bouwmeester en den Opzigter der Landsgebouwen, allen te 's Gravenhage.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie herinnert bij deze aan alle houders van Schuldvorderingen ten laste van het Departement van Justitie over het jaar 1851, dat de termijn, tot het indienen van dezelve bepaald, volgens de wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* nº. 57) met den 30sten Junij eerstkomende zal zijn verstreken, en dat alle pretensien, welke niet vóór dat tijdstip zijn ingediend, zullen worden gehouden voor verjaard en vernietigd.

De houders dier Schuldvorderingen worden voorts aangemaand, om de inlevering hunner bescheiden te bespoedigen en daartoe het uiterste tijdstip niet af te wachten.

's Gravenhage, den 24sten April 1852.

De Minister voornoemd,
NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Door tusschenkomst van den Minister van Buitenlandsche Zaken zijn van Zijner Majesteits Minister Plenipotentiaris te *Stockholm* ontvangen de twee navolgende bekendmakingen van de Koninklijk Zweedsche Administratie der Marine, de eerste gedagteekend 23 Maart, en de laatste 27 April jl.:

1º. De Vuurinrigting op de *Orskär*, gelegen ten N. van *Oregrund*, zal in den loop dezes jaars eene verandering ondergaan en een verbeterd lichttoestel ontvangen, daarin bestaande, dat in plaats van het tegenwoordig draaijend vuur, daaraan zullen aangebragt worden twaalf stuks lichtkaatsers, zóó geplaatst dat deze, drie aan drie, gedurende een omloopstijd van 8 minuten, 4 sterke schijnsels geven, rondom den geheelen horizon, elk omtrent 39 seconden duur, met duistere tusschentijden. Het verbouwen van het bovenste gedeelte des torens neemt eenen aanvang zoo spoedig het weder zulks toelaat, op het einde van Mei of het begin van Junij, en zal, indien geene onverwachte hindernissen in den weg komen, voleindigd worden tegen het midden der maand September, als wanneer het nieuwe vuur zal worden ontstoken.

Gedurende den tijd, dat de verbouw en verandering plaats hebben, zal een blinkvuur, van gelijken aard als dat op de Svartklubb, worden aangebragt, aan eene langs den toren opgebouwde stellagie, vanwaar dit vuur, op gelijke hoogte boven het water als het tegenwoordige, den horizon zal verlichten, van West door het Noord, tot Z. O. op het kompas. — Dit provisionele vuur zal van een scheepsdek van gewone hoogte zigtbaar zijn, op een afstand van $2^1/_2$ à 3 geographische mijlen.

2º. Een zeemerk, bestaande uit een 50 voet hoogen middelmast, met een scherm bovenaan, en met steunsels of stutten naar de zeezijde omringd tot op $^2/_3$ deel van de hoogte van den mast, is opgerigt op de groote rots, gelegen nabij kaap *Jernäs* in *Norrbotten*, op 63º 26′ N. B. en 19º 40′ lengte Oost van *Greenwich*.

De rots zelve is 13 voet boven de oppervlakte des waters, en het merk is gewit.

Evenzoo is een Zeemerk van gelijke gedaante en wijdgt, maar slechts met eenen 30 voet hoogen middelmast geplaatst op de 12 voet hooge *Trödjerots*, buiten den Noorder-inloop naar *Gefle*, 60º 48′ N. B. en lengte Oost van *Greenwich* 17º 21′.

Beide deze zeemerken zijn goede verkenningsteekens bij het aandoen van Kaap *Jernäs*, en den naauwen inloop in de *Skärgard* van *Gefle* aan de *Noordzijde*.

's Gravenhage, den 28sten Mei 1852.

De Minister van Marine,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat volgens eene bekendmaking, gedagteekend *St. John's Newfoundland*, den 24sten Maart 1852 het *Licht van Kaap Pine*, op de Zuidkust van dat eiland, met den *1sten Julij aanstaande* in dier voege veranderen zal, dat het zich zal vertoonen met tusschenpoozen van *eene halve minuut* in stede van *twintig seconden*, zoo als tegenwoordig plaats vindt.

's Gravenhage, den 4den Mei 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Vierde* Klasse van de 217de *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 15den Junij 1852, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº.	12917	een	prijs	van	2500	gulden,
»	16002	»	»	»	1000	»
»	14555	»	»	»	1250	»
»	14680	»	»	»	1000	»
»	13855	»	»	»	1000	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 23sten Junij 1852, des middags ten 12 ure, zal door den Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur der Marine aldaar, onder nadere goedkeuring, bij Inschrijving worden Aanbesteed:

Het verrigten van Metselwerk aan Gebouwen, benevens het Opbreken en Verleggen van Oude en daarstellen van een gedeelte Nieuwe Bestrating bij 's Rijks Werf te Willemsoord.

Het Bestek waarnaar deze Aanbesteding zal geschieden ligt dagelijks, van 's morgens ten tien tot 's namiddags ten twee ure (Zon en Feestdagen uitgezonderd), ter lezing in het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, ten Burele van den Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord en van de Directie der Marine te Amsterdam, alsmede aan dat van het Provinciaal Gouvernement van Noordholland.

De aanwijzing in loco zal daags vóór de Aanbesteding plaats hebben.

De Biljetten van Inschrijving, behoorlijk gesloten en op gezegeld

papier, zullen uiterlijk op den 23sten Junij aanstaande, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij moeten worden bezorgd aan den Directeur en Kommandant voornoemd.

Willemsoord, den 9den Junij 1852.

De Directeur en Kommandant der Marine.
Bij afwezen:
De Equipagiemeester der Marine,
TADSEN.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Gorinchem zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het doen eener Buiten- en Binnenverwing aan Rijks-Fortificatie-Timmerwerken en Militaire Gebouwen te Gorinchem en aan eenige Timmerwerken op het Fort Vuren.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Dingsdag den 29sten Junij 1852, des voormiddags ten elf ure, in het Logement de Hooiwagen te Gorinchem, alwaar het Bestek van den 21sten Junij ter lezing zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Gorinchem.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Venlo zal onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het doen eener Algemeene Verwing aan de Rijks- Militaire Gebouwen en Werken te Venlo.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 21sten Junij 1852, des morgens ten elf ure, in het Huis van J. R. Bloemen op de Markt, alwaar van den 12den Junij te voren het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Venlo.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het Herstellen van Storm- en Waterbeschadigingen aan Vestingwerken van en bij 's Bosch, met Levering van een gedeelte van het daartoe noodige.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 1sten Julij 1852, des morgens ten elf ure, bij de Weduwe A. Gommers, in het Hôtel Oud-Keizershof te 's Hertogenbosch, alwaar het Bestek den 23sten Junij ter lezing zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te 's Hertogenbosch.

Aanwijzing zal worden gedaan den 30sten Junij, van 11 ure voor- tot 2 ure namiddag.

⁂ De Militaire Intendant belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te 's Gravenhage, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat door hem op Vrijdag den vijf en twintigsten Junij 1852, des middags ten twaalf ure, ten zijnen Burele, (Lange Beestenmarkt, wijk V. n°. 388), publiek zal worden Aanbesteed de Leverantie van:

Vier Lasten Jarige Cubanka Tarwe;
Vier dito dito Rhijn- of Roode Tarwe;
Acht dito Nieuwe Zeeuwsche Tarwe;
Vier dito dito Zeeuwsche Rogge.

Zullende de Voorwaarden, waarop voorschreven Aanbesteding zal geschieden, van heden tot den dag van Aanbesteding ter lezing liggen, zoowel op het Bureau van hem Intendant, als in voornoemde Garnizoens-Bakkerij, van des morgens tien tot des middags twaalf ure.

Wijders worden de Gegadigden uitgenoodigd, om zoowel op de omslag waarmede het Inschrijvingsbiljet wordt ingezonden, als op daarbij behoorende Monsters, hetzelfde merk te stellen.

's Gravenhage, den 15den Junij 1852.

De Militaire Intendant,
W. CRAAIJ.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

⁂ Openbare Verkooping van circa 8000 mudden Haardasch en Openbare Verpachting voor den tijd van twee, vier of zes jaren, van Haardasch vallende in de Gemeenten Noordwaddinxveen, Zuidwaddinxveen en Broek c. a.

Alles op Woensdag den 23sten Junij 1852, des middags ten 12 ure, het Raadhuis van Noordwaddinxveen.

Nadere informatien zijn te bekomen ter secretarie van Noordwaddinxveen, alwaar drie dagen voor de Verkooping en Verpachting de Voorwaarden ter inzage en lezing zullen voorliggen.

Burgemeester en Wethouders der voornoemde Gemeenten
VAN BERGEN IJZENDOORN.
Ter ordonnantie,
A. VAN OOSTEN, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Bij Acte op den 8sten Januarij 1852, door den Notaris *Ke... schoten* en getuigen te Arnhem verleden, behoorlijk geregistreerd, tusschen de Ondergeteekenden *Meijer Frank* en *David Mendels* Arnhem aangegaan eene Vennootschap tot de Uitoefening van ... Slagerij en het Drijven van Handel in Vee en Schapen onder de Firma van *Meijer Frank & Compagnie*, voor den tijd van tien Jaren, ... gerekend aanvang genomen te hebben den 1sten Jannarij 1852 en eindigen den 1sten Januarij 1862, welke echter na dien tijd met schriftelijke goedkeuring van Partijen kan gecontinueerd worden; elk der Vennooten zal de Handteekening der Firma hebben, doch niet anders dan ... zaken de Vennootschap betrekkelijk; geldleeningen, koopen en verkoopen van vaste panden zullen echter niet anders kunnen geschieden dan onder de handteekening der beide Vennooten.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

M. FRANK.
D. MENDELS.

⁂ Bij behoorlijk geregistreerd Proces-Verbaal van den Edel Achtbaren Heer Kantonregter te Veghel, de dato 7 Junij 1852, is ... *Peter Heinrich Holthausen*, Fabrikant aldaar, aan zijnen Zoon *Maximiliaan Frans Holthausen*, verleend Handligting tot het uitoefenen der volgende regten, als: het opregten eener Fabriek en het drijven ... Nering en Handel.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier van het Kantongeregt te Veghel
J. H. A. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

⁂ De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Weleerwaarden Heer *Gerrit* (ook genaamd *Gerardus*) *van Grieken*, in leven ... Pastoor der R. K. Gemeente te Soest, overleden te Amersfoort ... 8sten December 1851, worden bij deze Opgeroepen tegen Woensdag ... 30sten Junij 1852, des voormiddags ten 10 ure, ten Kantore van ... Notaris Mr. *H. W. van Werkhoven*, te Amersfoort, tot het aanhooren ... Rekening welke aan hen zal worden afgelegd van het Beheer der gezegde Nalatenschap. Zullende, wanneer er geen verzet plaats heeft, dadelijk tot de uitbetaling hunner vorderingen, voor zooverre de baten ... Nalatenschap toereikende zijn, worden overgegaan.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van officieren, onder-officieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indie, welke, gedurende het 3... quartaal 1851, onder beheer der Weeskamer te *Batavia* zijn gesteld, en die, voor zooveel de saldo's meer dan f 250 bedragen, bij die Weeskamer, en daarbeneden, bij het Departement van Koloniën in *Nederland* door de regthebbenden behooren te worden gereclameerd, onder overlegging van noodige bewijzen van erfregt.

Namen en voornamen der personen uit welker nalatenschap de saldo's herkomstig zijn.	Geboorteplaats.	Laatste woonplaats.	Ouderdom.	Uit Nederland vertrokken: met het schip	Uit Nederland vertrokken: den	Uit Nederland vertrokken: als	Overleden: den	Overleden: te	Graad waarin overleden.	Namen der ouders.	Geldelijk bedrag.
van Winsheijm, Johan Adolf Wilhelm (*)	's Gravenhage	's Gravenhage	28 j.	Koning der Nederlanden	9 Aug. 1842	sergeant-majoor	21 Nov. 1850	Pemangkat	2de luitenant	Diderich Johan en Levina van den Santheuvel	f 1126.7...
Schneider, Adrianus Wilhelmus	Harderwijk	Harderwijk	31 »	Flevo	21 Maart 1850	adjudant-onder-officier	14 Sept. 1850	Willem I.	adjudant-onder-officier	Joseph en Dorothea Enriet	307....
ten Have, Lambertus	Appingadam	Groningen	31 »	Pieter Florisz.	9 Jan. 1840	soldaat	26 Dec. 1850	Fort Erfprins	gedetineerde	Nanko en Stijntje Lambertus Ketelaar	206....
van der Ploeg, Sape Foppes	Oostdongeradeel	Oostdongeradeel	31 »	Anna Paulowna	12 Dec. 1849	sergeant	30 Aug. 1850	Muntok	sergeant	Foppe Sapes en Menke Auke Talsma	17.6...
Godefroy, August	Brugge	Brugge	31 »	Admiraal Jan Evertsen	21 Nov. 1839	soldaat	28 Dec. 1850	Soerabaija	sapeur 1ste klasse	Jodocus en Marie Engels	18....
Wisdom, Willem	's Gravenhage	's Gravenhage	26 »	Prins Maurits	9 Julij 1849	korporaal titulair	9 Sept. 1850	Sambas	korporaal	Hendrik en Willemina van Nieuwkerk	11.5...
Claesen, Jan Hendrik Hubert	Maastricht	Maastricht	25 »	Jupiter	5 April 1849	soldaat	20 Jan. 1851	Samarang	id.	Tilmon en Margaretha Beenkens	11.2...

(*) De overledene heeft familie-papieren nagelaten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.